

Harmi.

Oletteko tarkastaneet toiminnat?

N:o 2324.

P. M.

Ehdotus Uruguayn kanssa tehtäväksi valuuttasopimukseksi.

Vuoden 1935 loppupuolella Uruguayn kanssa tapahtuneissa neuvotteluissa heräsi kysymys erityisen valuuttasopimuksen tekemisestä Suomen Pankin ja Uruguayn Tasavallan Pankin kesken. Tästä sopimuksesta ei kuitenkaan sillä hetkellä tullut mitään, osittain siksi, että kauppavaihdon silloinen kehitys ei luonut sen tekemiselle tarpeellisia edellytyksiä, osittain siitä syystä, että uruguaylaisten tarjoamia ehtoja ei pidetty tyydyttävinä. Kun lisäksi lokakuussa 1936 saatiin aikaan yleiseen suosituimmuuteen perustuva kauppaja- ja merenkulkusopimus, uskottiin, ettei erityisen valuuttasopimuksen teko enää olisi tarpeenkaan, koska oli syytä olettaa, että Uruguayn viranomaiset ilman sitäkin myöntäisivät riittävästi valuuttaa tuontia varten Suomesta. Uruguayn yleisen taloudellisen tilanteen huononeminen on kuitenkin pakottanut yhä suurempaan kitsauteen tuontivaluuttan jakelussa, ja on voitu panna merkille, että sellaiset maat, joille joko yleisessä kauppasopimuksessa tai erityisessä valuuttasopimuksessa on taattu suosituimmuus tai erikoiskohtelu valuuttan jakelussa, ovat tässä suhteessa edullisemmassa asemassa kuin Suomi, vallankin kun Uruguay ei ole velvollinen ottamaan huomioon epäsuoraa tuontia Suomesta.

Näin ollen on kysymys erityisen valuuttasopimuksen tekemisestä Uruguayn kanssa uudelleen tullut päiväjärjestykseen. Ministeri Orasmaa on alustavasti neuvotellut siitä Uruguayn valtiopankin kanssa ja saanut siltä ehdotuksen sopimukseksi, jonka suomennos on oheenliitetty. Hän kirjoittaa:

"Olisiko meidän sitten tehtävä Uruguayn kanssa samansuuntainen valuuttasopimus, jonka useimmat muut maat ovat kauppasopimuksensa ohessa tehneet Uruguayn kanssa? Käsitökseni mukaan olisi sellainen tehtävä, koska se ensimmäinkin takaisi meille tietyn valuuttamäärän ja toiseksi sen avulla voitaisiin sopia keinoista Uruguaysta tapahtuvan tuontimme toteutukseksi. Lisäksi siitä on se etu, että se tulee voimaan heti, joten sen jälkeen ei olla riippuvaisia kauppasopimuksen ratifiointista. - - - Ulkoasiainministeriössä kaupallinen osastopäällikkö Grucci huomautti, että näitä sopimuksia ei enää tehdä, kuten ministeri Wälikangas-kin jo on maininnut, pankkien keskinä. Tasavallan Pankki

edelleenkin kyllä neuvottelee siitä asiallisesti, mutta muodollisesti se on nyttemmin tehty diplomaattisella noottien vaihdolla. Samalla kehoitti hän minua puhumaan pankin valtuutuosaston päällikön Sr. Silveira Zorzin kanssa.

Pankissa käydessäni Sr. Silveira Zorzi sitten uudisti aikanaan ministeri Wälikankaalle tekemänsä ehdotuksen, että Suomelle myönnettävän valuuttakvootin rajaksi vahvistettaisiin 85 % Uruguaysta tapahtuvasta tuonnistamme, jolloin otettaisiin huomioon myös transitotuonti. Kun edeltäjäni Ministeriölle malliksi lähettämä Uruguayn ja Tšekkoslovakian välinen valuuttasopimus ei mielestäni kuitenkaan vastannut meidän tarpeitamme, pyysin Sr. Silveira Zorzilta asian käsittelyn helpottamiseksi luonnosta tällaista sopimusta varten. Sellaisen hän sitten minulle lähettikin. Kun sekään ei vielä sellaisenaan ollut mielestäni tuontimme toteamisen suhteen kyllin selvä, täydennettiin sitä eräissä kohdin. Voidaan katsoa, että se tässä muodossa sisältää Uruguayn tarjouksen tällaista sopimusta varten. Lähetän siitä erikseen sekä jäljennöksen että suomemoksen Ministeriölle".

"Siitä on syytä mainita seuraavat yksityiskohdat.

1. Aikaisemman tarjouksen mukaan Uruguay suostui myöntämään Suomelle vientiä varten 85 % uruguaylaisten tuotteiden tuonnista Suomeen. Nykyisessä ehdotuksessa on sama prosenttimäärä ja lisäksi teurastamoiden sivutuotteista 100%. Näistä tulevat lähinnä kysymykseen suolet, ihra, tali ja harjakset. Jos myöskin vuodat voidaan lukea teurastamoiden sivutuotteisiin, on myönnytys varsin huomattava, mutta ilman niitäkin voi sillä olla merkityksensä kauppasuhteiden vilkastuessa.

2. Uruguay suostuu myöntämään Suomelle lisävaluuttaa, mikäli se on tarpeellista. Myönnytys on uusi ja huomattava (4 art.).

3. Määräys, että kauppavaihdossa Suomen hyväksi vuoden lopussa todettu saldo voidaan käyttää seuraavana vuonna, on sama kuin Tšekkoslovakian sopimuksessa.

4. Kauppavaihdon toteamista ja huomioimista koskevia määräyksiä on kolmessa kohdassa. Ensimmäkin Uruguay suostuu ottamaan huomioon myös Suomen tilaston (art.3.). Sitten sovitaan alkuperätodistuksien käytöstä todellisen kauppavaihdon / toteamiseksi, jolloin myös transitosatomien kautta tapahtuva tuonti huomioidaan. Voidaan erikoisesti sopia kuka viranomainen tai laitos antaa niissä alkuperätodistuksia. (art. 8). Kolmanneksi Suomi sitoutuu antamaan kuukausittain tilasto- y.m. tiedot uruguaylaisten tavarain tuonnista (art. 9.).

Uruguayn Tasavallan Pankissa huomautettiin minulle sa-

moin kuin aikaisemmin ministeri Wälikankaalle, että Pankille on tärkeätä saada tarkat tiedot transitotavarain laivauksista, jotta se voi niiden perusteella tehdä asianmukaiset vähennykset toisten maiden tilastoihin. Tätä varten on transitolaivauksista ilmoitettava, millä laivalla ja milloin tavara on Uruguaysta lähetetty ja kuka on laivaaja. Tämä tietysti aluksi hiukan tuottaa hankaluutta, mutta siihenhän sitä on jo useissa tapauksissa saatu tottua.

5. Kun sopimus tulee voimaan heti, on siitä se etu, että me voimme saada tuontilupia välittömästi riippumatta kauppasopimuksen ratifioinnista."

"Se ikävä puolihan tilanteessa kylläkin jokatapauksessa on, että tuontimme Uruguaysta on toistaiseksi ollut varsin vähäistä ja että vientimme on riippuvainen siitä. Mutta sama ikävyys on kaikilla. Ja ehkäpä voidaan löytää keinoja Uruguaystakin tapahtuvan tuontimme lisäämiseksi, kun ker-
ran se on vientimme suotuisan kehityksen edellytyksenä."

x x x

Liitteenä oleva sopimusluonnos on ollut tutkittavana Suomen Pankissa, jolla puolestaan ei ole mitään huomautettavaa sitä vastaan.

x x x

Kauppavaihto Uruguayn kanssa:

	Myyntimaatilaston mukaan:	Kulutusmaatilaston muk:
<u>Vienti:</u> 1936	mk 2.207.098:-	6.686.368:-
1937	1.976.212:-	6.052.062:-
1938 (tammi- huhtik.)	1.111.386:-	2.218.200:-
1937 "	385.190:-	n. 2.500.000:-
	Ostomaatil.mukaan.	Alkuperämaa til.muk:
<u>Tuonti:</u> 1936	1.984.098:-	4.735.272:-
1937	3.178.718:-	6.313.667:-
1938 (tammi- huhtik.)	102.000:-	752.981:-
1937 "	600.437:-	1.654.787:-

Huomattavimmat vientitavarat ovat faneeri, sanomalehtipaperi, selluloosa ja laatikkolaudat ja tuontitavaroita nautaeläinten ja lampaan vuodat, villa, eräät rehulajit ja suolet.

Ulkoasiainministeriössä 30 päivänä touko-
kuuta 1938.

L i i t e .Suomennos.E h d o t u sSalainen.URUGUAYLAIS-SUOMALAISEKSI VALUUTTASOPIMUKSEKSI.

- 1° - Uruguayn Tasavallan hallitus sitoutuu ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin tehdäkseni mahdolliseksi suomalaista alkuperää olevien tuontitavarain maksun. Niinmuodoin se menettelee siten, että uruguaylaiset tuojat voivat olla varmoja siitä, että he voivat suorittaa suomalaisten tavaroiden viejille, edempänä määrättyissä olosuhteissa, asianomaisissa laskuissa mainitut ulkomaisten valuuttain määrät. Kurssi, jota sovelletaan vasta-arvon määräämiseksi Uruguayn pesoissa, ei saa olla vähemmän edullinen kuin samallaisissa olosuhteissa suosituimmasta maasta peräisin oleviin tavaroihin sovellettu kurssi. Vastavuoroisesti Suomi myöntää samallaisen kohtelun uruguaylaisten tavaroiden maksussa.
- 2° - Suomesta Uruguayhin tapahtuvan tuonnin tarpeisiin tulee Uruguayn hallitus varaamaan joka neljännesvuosi määräsunnan (kvootin), joka on 85 % (kahdeksankymmentäviisi) Suomeen vietyjen uruguaylaisten tavarain F.O.B.-arvosta lukuunottamatta lihaa ja teurastamosivutuotteita, joita vastaava määräsomma on 100 % (sata) sanotunlaisten laivausten F.O.B.-arvosta. - Uruguayhin tuodut suomalaista alkuperää olevat tavarat lasketaan niiden C.I.F.-arvon mukaan uruguaylaisissa satamissa.
- 3° - Uruguaysta Suomeen tapahtuvan viennin arvo määrätään Uruguayn Tasavallan Pankin laatiman tilaston mukaan, joka perustuu ostettuun valuuttaan ja sanottujen tavaroiden F.O.B.-arvoon. - Lisäksi Uruguayn Tasavallan Pankki ottaa huomioon Suomen kauppatilaston, erikoisesti milloin molempien maiden tilastojen välillä on huomattavia eroavaisuuksia.
- 4° - Uruguayn hallitus myöntää suomalaista alkuperää olevien tavarain tuontia varten, mainitun määräsunnan puitteissa, tuontilupia samoilla ehdoilla kuin suosituimman maan tavaroille ja tulee lisäksi tekemään voitavansa, jotta Suomelle myönnettäisiin lisätuontilupia tarpeen vaatiessa.
- 5° - Neljännesvuoden kuluessa käyttämättä jääneet valuuttamäärät lasketaan sisältyväksi seuraavan neljännesvuoden määräsommaan. Jos uruguaylaisten tavaroiden viennistä Suo-

meen saatu valuutta osoittaa vuoden lopussa ylijäämää, käytetään se Uruguayhin tuotujen suomalaisten tavarain maksumuun välittömästi seuraavana vuonna. - Ellei mainittu ylijäämä sanottunakaan vuonna ole tullut käytetyksi, katsotaan se lopullisesti peruutetuksi.

- 6° - Suomen Tasavallan hallitus myöntää vastavuoroisesti uruguaylaisille tuontitavaroille Suomessa kohtelun, joka ei ole vähemmän edullinen kuin minkä muun maan tahansa samallaisille tavaroille myönnetty kohtelu.
- 7° - Uruguayn Tasavallan Pankissa avataan valuuttatilastotili, jota hyvitetään uruguaylaisten tavarain viennistä Suomeen saadun valuutan ostojen määrällä ja rasitetaan Uruguayhin tuotujen suomalaisten tavaroiden maksua tai muita kaupallisuusluontoisia operatioita varten myydyn valuutan määrällä.
- 8° - Tuontitavaroiden alkuperän vakuudeksi ja toteamiseksi kummankin maan viranomaiset vaativat, että niitä seuraa alkuperätodistukset. - Alkuperätodistuksia voivat antaa kauppakamarit tai asianomaiset transitosatamissa olevat viranomaiset. Määrämaan hallitus voi vaatia, että todistukset ovat tavaroiden lähetyspaikassa olevien asianomaisten diplomaattisten tai konsuliviranomaisten leimaamat.
- 9° - Suomen Montevideossa oleva diplomaattinen tai konsuliedustusto toimittaa Uruguayn viranomaisille kuukausittain uruguaylaisten tavaroiden tuontia koskevat suomalaiset tilastotiedot, joissa on mainittava transitomaa sekä kaikki muut yksityistiedot, jotka ovat omiaan helpottamaan laivastusten identifioimista. - Suomen Montevideossa oleva diplomaattinen tai konsuliedustusto on oikeutettu valvomaan, että sopimus tulee moitteettomasti sovelloituksi, sekä saamaan ne tiedot, joihin nojautuen varat suomalaisten tavarain tuontia varten lasketaan.
- 10° - Tämä sopimus tulee voimaan sen allekirjoituspäivänä. Sen voimassaoloaika on 12 kuukautta. Ellei sitä irtisanota kahta kuukautta ennen sen päättymistä, jatkuu se hiljaisella sopimuksella ja pysyy voimassa kaksi kuukautta sen jälkeen kun jompikumpi korkeista sopimuspuolista on ilmoittanut haluavansa, että sopimus lakkaa olemasta voimassa.